

Борбата

ВЕЛИКО
ТЪРНОВО
НЕДЕЛЯ
8 СЕПТЕМВРИ
1963
ГОД. XXVI
Бр. 109
(2456)

ЦЕНА 2 ст.

Орган на Окръжния комитет на БКП, Окръжния народен съвет и Окръжния комитет на Отечествения фронт

СМЕЛО И УВЕРЕНО ПО ПЪТЯ НА СОЦИАЛИЗМА

Йордан КОСТОВ
първи секретар на Окръжния
комитет на БКП

В цялата наша история няма друго събитие по-велико и по-забележително, което така ярко да възбужда съкровните мечти и стремежи на поколенията и е такава дълбоки последици за бъднините на Родината, от народната по беда на Девети септември. На този ден българският народ, под ръководството на Комунистическата партия, при решаващата помощ на непобедимата Съветска армия, смък на завинаги монархо-фашистката власт и смело и уверено тръгна по пътя на своето социалистическо развитие. По този път той с нарастваща вяра и оптимизъм в комунистическото бъдеще върви вече 24 години.

България се превърна в промишлена държава с високо развит индустрия. Сега около 50 на сто от националния доход на страната се създава в промишлеността. Някогашна бедна и изостанала България днес се гордее с такива крупни предприятия, като Металургичния комбинат „Кремиковци“, чиято стойност се равнява на стойността на всички наши фабрики и заводи в последната предвоенна година. Нефтохимическият комбинат в Бургас, химическите заводи край Стара Загора и Враца, Енергийния комплекс „Марица-Изток“, Баташкия водосливен път, мощността на който е почти два пъти по-висока от мощността на всички български електростанции и юзени работещи през 1939 година, и още много и много предприятия на съвременен техническо равнище.

Успехите в промишленото развитие на страната много добре са илюстрирани и в нашия окръг. Например само през 1967 година машиностроителните и металобработвателните предприятия произведоха продукция за 68 237 000 лева, докато произведената продукция от съществувалите в окръга металобработвателни предприятия през 1939 година е била едва за 750 000 лева.

Бързо се изменя структурата на промишлеността в окръга. За първото полугодие на тази година относителният дял на произведената продукция от машиностроенето е увеличен от 17,4 на сто на 18 на сто, а относителният дял на хранително-вкусовата промишленост е намален от 52 на сто на 50 на сто в сравнение със същия период на м. г. За осеммесечие на т. г. промишлените предприятия в окръга произведоха надпланова продукция за 7 623 000 лева, като в сравнение с осеммесечие на м. г. дадоха в

повече промишлена продукция за близо 25 милиона лева.

България стана страна с модерно социалистическо земеделие. И ако тя догони и надмина световните рекорди по добиви на пшеница, на царевицата и т. н. от декар, това не може да се обясни нито с климатичните условия, които са били неизменни от столетия, нито с благоволенето на природните сили. Обяснението е в нашия кооперативен строй, в науката и техниката, станали мощни съдружници на селянина-кооператор в борбата за плодородие, за нов социалистически бит на село.

За големите ни успехи в селското стопанство говори получената обща продукция през 1967 година, която се увеличи 2,1 пъти в сравнение с 1939 година, а средният добив от декар пшеница от 131 кг през 1939 година достигна 304,7 кг за м. г. царевицата съответно — от 135,9 кг на 344,9 кг и т. н.

Независимо от необичайното засушаване през тази година, трудово-кооперативните земеделски стопанства в окръга за първото полугодие на т. г. изпиха своя план 110 на сто, ТКЗС — Полскии Рецен, Долна Оряховица и Лясковец — 100 на сто, а средният добив пшеница по 317 кг от декар, ТКЗС — Полскии Рецен, Долна Оряховица и Лясковец — 270—300 кг пшеница от декар и т. н. Добри резултати се очакват и от слънчогледа, царевицата, лозарството и зеленчукопроизводството.

Успоредно с икономическото развитие на окръга разцъфтява социалистическият бит и култура, народното образование.

Най-характерното обаче, определящо външно-политическия живот на страната, особено след Априлския пленум, е все по-широкото разгръщане на социалистическата демокрация и все по-широкото въвеждане на трудещите се в управлението на страната. Нашият народ добре разбира, че процесът на развитие и демократизация на социалистическото общество няма и не може да има нищо общо с буржоазните и дребнобуржоазните призиви за „демократизиране“ на социализма без Партията или против нея. Едно от най-забележителните завоевания на социалистическата революция е изграждането на новия граждански, общащ безкрайно своята родина.

на, възпитан в дух на пламенен патриотизъм и интернационализъм, посетил на високи нравствени добродетели, строител на социализма и комунизма.

Нашият народ добре знае на кого дължи всичките свои завоевания, на кого дължи тази нова преобразена България. Това е новият обществен строй — социализмът, това е Българската комунистическа партия, която успя да обедини нашия народ в името на велики и заветни цели и да го води към тях по най-верния, най-правилния път. Това е и помощта на нашите съветски братя и приятели, дружбата и сътрудничеството ни с великия Съветски съюз. Ето защо в дните на 24-та годишнина на социалистическата революция у нас ние отдаваме заслужена признателност на КПСС, съветското правителство и съветския народ за тяхната безкористна и братска помощ и още веднаж изразяваме своята непоколебима решителност да вървим винаги заедно с Комунистическата партия на Съветския съюз и съветската страна, единствената гаранция за нашето щастливо бъдеще.

В деня на народната победа комунистите и трудещите се от нашата страна и окръга още веднаж ще изразят готовността си за защита завоеванията на световната социалистическа система от опитите на контрреволюцията да реставрира капитализма в една или друга страна и да извърши пробив в нашите редове, ще изразят своето искрено желание да укрепват единството на световната социалистическа система, единството на световното комунистическо и работническо движение.

Двадесет и четвъртата годишнина от социалистическата революция у нас трудещите се от Великотърновски окръг посрещат с увереност и оптимизъм в утрешния ден. Сплотени здраво и непоколебимо около БКП и нейния Централен комитет, те и за напред ще отдават своите сили, знания и опит в борбата за процъфтяването на скъпата ни Родина, за постигане на нови успехи в чест на следващата юбилейна 25-годишнина на социалистическата революция в България.

ТЪРЖЕСТВЕНИ СЪБРАНИЯ

В петък в салона на Дома на народната армия във Велико Търново се състоя тържественото събрание, посветено на 24-годишнината от народната победа. В лекцията президиум заеха места другарите Йордан Костов — първи секретар на Окръжния комитет на БКП, Димитър Тужаров — председател на изпълкома на Окръжния народен съвет, Никола Кушев, секретар на Окръжния комитет на БКП, Петко Кожухаров — председател на Окръжното ръководство на БЗНС и други партийни и държавни ръководители. С аплодисменти присъстващите посрещнаха и членовете на профсъюзната делегация от Полтавска област, гостуваща в окръга — Леонид Митрофанович Титов, Кира Яковлева Талок, Константин Федотович Бирченко. Доклад за изминатия победен път, за постигнатите успехи, прочете другарят Никола Кушев.

Сърдечните поздравии на трудещите се от Полтавска област предаде Леонид Митрофанович Титов.

Другарят Димитър Тужаров връчи ордените, с които Президиумът на Народното събрание награждава някои другари за активно участие в борбата против фашизма, в строителството на социализма.

Първият секретар на Окръжния комитет на ДКМС Дино Минчев прочете телеграми до Централния комитет на КПСС и Централния комитет на БКП.

Изнесена бе разнообразна програма. Тържествено събрание по случай годишнината на Девети септември се състоя и в Горна Оряховица. На него присъстваха другарят Димитър Стоянов — секретар на Окръжния комитет на БКП, членовете на полтавската профсъзна делегация Илия Ивановиц Бойко и Петър Петрович Сировски.

Доклад прочете секретарят на Градския комитет на БКП Георги Попов. Илия Ивановиц Бойко приветствува трудещите се на Горна Оряховица.

Изпратена бе телеграма до Централния комитет на БКП.

На тържественото предвечеросептемврийско събрание в с. Стражица също присъстваха и първият секретар на Окръжния комитет на БКП Йордан Костов, Тук бяха и членовете на гостуващата в окръга делегация на дружеството за съветско-българска дружба от Полтавска и Сумска област.

СКЪПИ ГОСТИ ОТ ПОЛТАВСКА И СУМСКА ОБЛАСТ

Вчера преди обед членовете на Бюрото на Окръжния комитет на БКП се срещнаха с гостуващата в окръга профсъзна делегация от Полтавска област, ръководена от Леонид Митрофанович Титов. Съветските профсъюзни дейци споделиха своите впечатления от посещенията си в градовете и предприятията на окръга. В разговора с членовете на Бюрото на Окръжния комитет на БКП те по-подробно се запознаха с някои проблеми, над които работи окръжната партийна организация. След обед членовете на делегацията гостуваха на колективите на промишлените предприятия в гр. Павликени.

ГОЛЯМА ПОБЕДА НА НАШИТЕ МАШИНОСТРОИТЕЛИ

- ЗА ПЪРВИ ПЪТ В БЪЛГАРИЯ, ЗА ПЪРВИ ПЪТ В СОЦИАЛИСТИЧЕСКИЯ ЛАГЕР
- ПЪРВИЯТ ХИДРАВЛИЧЕН БАГЕР С ВМЕСТИМОСТ НА КОША 0,6 КУБ. М

С всяка измината година колективът на Базата за техническо развитие „Строймаш“ — Дебелец решава все по-сложни задачи, успешно конструира и произвежда прототипи на съ-

временни машини. В чест на 24-та годишнина на Девети септември инженерите, техниците и работниците от базата обещаха да завършат прототипа на първия в България и в страни-

те от социалистическата общност хидравличен багер с вместимост на коша 0,6 куб. м и в бразовен валик 8 тона. И те изпълниха с чест това обещание. В петък преди обед в монтажния цех се състоя възбуждащо тържество. Напусна монтажната площадка хидравличният багер.

Да споделят радостта на колектива на базата и завода дойдоха първият секретар на Окръжния комитет на БКП Йордан Костов, секретарят на Окръжния комитет на БКП Димитър Стоянов и председател на изпълкома на Окръжния народен съвет Димитър Тужаров. В словото си секретарят на Заводския партийен комитет Дамиян Дамиянов подчерта, че конструирането и производството на прототипа на хидравличния багер е голям патристически подвиг на инженерно-техническия колектив на БТР, смела стъпка по пътя на изпълнение постановленията на ЦК на БКП и МС за по-нататъшно усъвършенстване и развитие на техническия прогрес. Новата чудна машина е дело на колектива на базата с участието на Института по хидравлика в Казанлък и Центъра за промишлена естетика в София.

Присъстващите на тържеството и гостите разгледаха устройството на новия багер. От разказа на специалистите те научиха, че по желание на клиента новата машина може да бъде комплектована с три вида двигатели, че тя може да работи с различно сменно работно оборудване, че кабинетът и съоръженията й за управление се отличават не само със своята красива външност, но и с големите си удобства. Багерът и валият ще бъдат изложени на предстоящия Пловдивски международен мострен панаир.

Другарят Йордан Костов, от името на Окръжния комитет на БКП и Окръжния народен съвет, поздрави създателите на новата машина и им пожела още по-големи успехи в развитието на родното машиностроение. Той препоръча на колективът на завод „Червена звезда“ в чест на 25-годишния юбилей на свободата да усвои бързо нулевата серия и започне редовното производство на багери. По стара традиция другарят Костов разбута буталка шампанско в коша на багера и той напусна монтажната площадка.

Багеристът Васил Дърменов демонстрира възможностите на новия багер. (На снимката) След това ръководителите на базата и завода запознаха гостите с проблемите, над които работят и със своите бъдещи творчески планове.

Ив. КОЛЕВ

НОВ МОСТ НАД ЯНТРА

Вчера жителите на Полски Тръмбеш и Каданци преживяха радостни часове. Тържествено беше открит над 140-метровия стоманобетонен мост над река Янтра. С приветствени думи към многобройните строители, кооператори и гости се обърна заместник-председателят на изпълкома на Окръжния народен съвет инж. Петко Василев.

БРАТСКИ ПОЗДРАВЛЕНИЯ

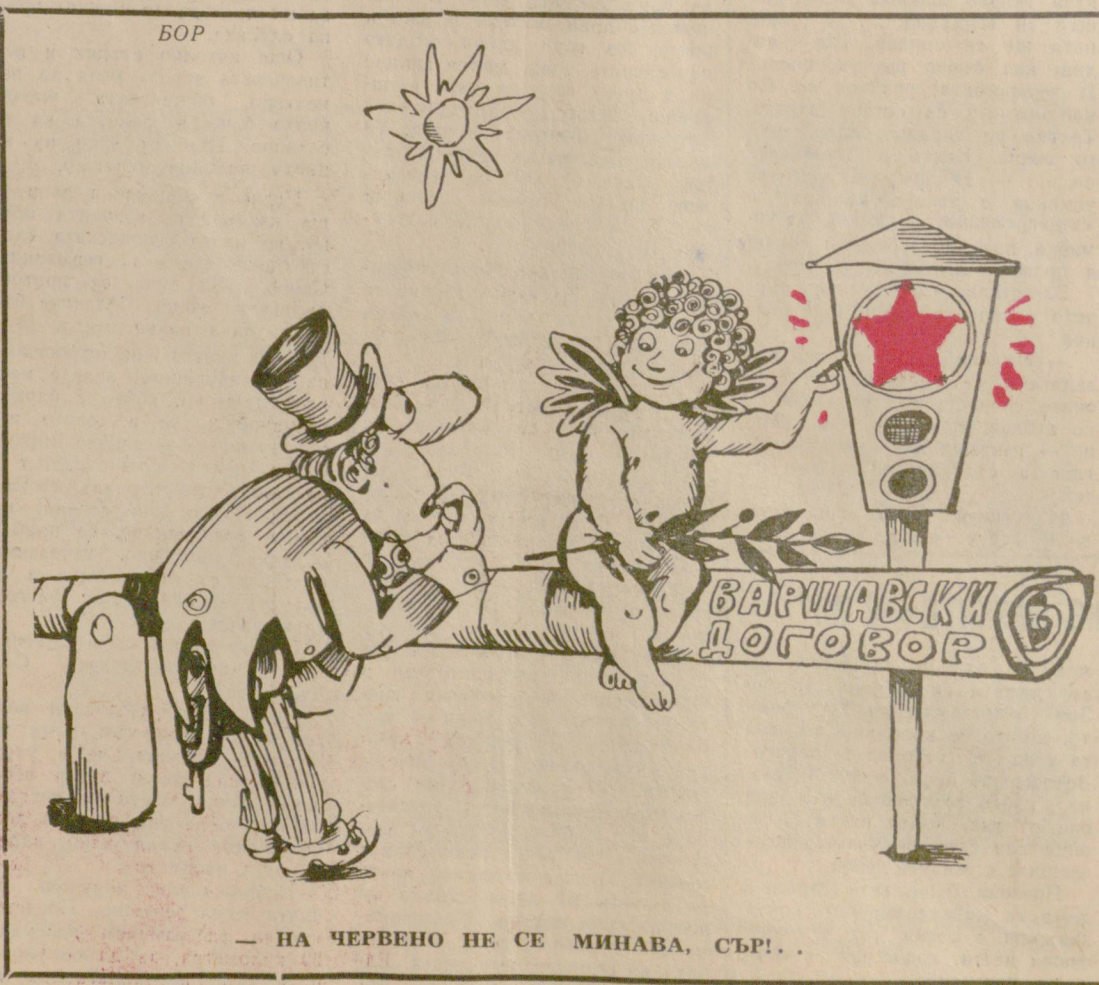
До др. Йордан КОСТОВ —
първи секретар на Окръжния
комитет на БКП
До др. Димитър ТУЖАРОВ
— председател на изпълкома
на Окръжния народен съвет

Скъпи другари, Полтавският областен комитет на Комунистическата партия на Украйна, изпълкомът на Областния съвет на депутатите на трудещите се от името на всички труженици в областта горещо ви поздравяват с 24-та годишнина на социалистическата революция в България. От все сърце желаем на братския български народ, на славните труженици на Великотърновски окръг, на Вас скъпи другари, добро здраве, щастие и големи успехи в изпълнението на решенията на Деветия конгрес на БКП, в укрепването на единството на международното комунистическо и работническо движение на основата на марксизма-ленинизма и пролетарския интернационализъм.

Да живее и процъфтява вечно нерушимата братска дружба между съветския и българския народ!

Да живее марксизмът-ленинизмът — вечно живото, всепобеждаващо революционно учение!

ПОЛТАВСКИ ОБЛАСТЕН КОМИТЕТ НА
КПУ, ИЗПЪЛНИТЕЛЕН КОМИТЕТ НА
ОБЛАСТНИЯ СЪВЕТ НА ДЕПУТАТИТЕ НА
ТРУДЕЩИТЕ СЕ

— НА ЧЕРВЕНО НЕ СЕ МИНАВА, СЪР!

Предпразнични рапорти

МАШИНО-ТРАКТОРНОТО предприятие в гр. Елена изпъкна годишния си производствен план 100 на сто, за производствеността на труда — 154 на сто, за печалбата — 161 на сто.

ПРОМИШЛЕНИЯТ КОМБИНАТ във Велико Търново в началото на септември изпълни своя деветмесечен план. До края на месеца ще бъде произведена надпланова продукция за 250 000 лева.

УСПЕШНО ПРИКЛЮЧИ деветмесечие и ТПК „Трапезица“ — Велико Търново. Думата на колектива е през останалите до края на месеца дни да изработи продукция над плана за 67 000 лева при обещание за годишна 60 000 лева.

КЪМ 3 СЕПТЕМВРИ осъществиха деветмесечната си производствена програма и работниците от ДИП „Училищна мебел и пособия“ в Елена.

ЖЕЛЕЗОПЪТНИТЕ ГАРИ във Велико Търново и Трапезица изпълниха деветмесечни си планове. До края на месеца ще бъдат обработени стотици тонове товари над плана.

Заветът на Девети

Свободата не е дар. Свободата е отвоювано с кръв и дим щастие. И тя е толкова по-скъпа, колкото по-тежки са жертвите, които я родиха на Девети септември. Да, тя не казва на прага ни като лекокрыла вълшебна птица — тя слезе по кървавите пътеки на партизаните; изгря от неизвестните гробове на борците, загинали в потайните усой; тя прокрята с песента на ръждясали вериги, заключили ръцете на непримиримите; тя зашепва с крачките на оцелелите в послед-

ния, решителен бой; тя заблестя с блясъка на щикетите на освободителката Съветска армия, за да живее днес като вечна съдба с възторга на строителите на социализма.

Свобода и социализъм — ето съдържанието на нашия живот, тесен да се побере в рамките на изминалите 24 години, през които народът ни извърши това, което други на роди при друг обществен строй са се мъчили да сторят за век! И не са ли жалони на възхода на родината ни плодотворите на петилетките? Да чуем красноречието на индустриите на националния ни доход: 1948 година — 101; 1952 година — 140; 1957 година — 203; 1962 година — 282; 1965 година — 390; 1966 година — 433; 1967 година — 473.

Невъзвраща някога България днес е решителен фактор на мира на Балканите и в света; тя е равностепен външно-търговски партньор на 102 страни, сътрудничи в областта на културата с 81 държава, поддържа дипломатически връзки със 77 страни и гласът ѝ, равноправен и категоричен, звучи от форумите на над 200 международни организации и институти. Социалистическа България мери сега ръст с най-развитите държави — търсят се плодотворни роднителни и градинни, търсят се богатствата на нейната култура и нейното изкуство, тачат се завоеванията на нейните учени. Димитровска България възмъжа със заветите на безсмъртния Димитров — с мащабите на перспективите, които той, марксист-ленинец, по ленински разкри и с мечтите и ентузиазма на неговите следовници — по Димитровски далновидни... Тя, Димитровска България, разцъфтява днес с труда на строителите на социализма, поведени устремно от Партията към подстъпите на комунизма.

Но и свободата, и социализмът не биха били такава ярка съдба на България, ако над нея не грееше като зорница рубинената звезда на българо-съветската дружба, ако не бе по братски подадената ръка на безкористния Съветски съюз. На тях дължим нашата национална независимост и териториална цялост, политическото укрепване, икономическото развитие и културния възход на нашата татковина! Затова, когато говорим за свобода и социализма, ние мислим за съветската помощ; когато пък мислим за тази помощ, ние говорим за още по-светлото бъдеще на свободна, социалистическа България! Стоиманата ни връзка е общият път, общото дело, общите интереси, общото бъдеще. Затова смеи ще бъдем заедно в мир и в бран — за защита на социализма. Затова сме и сега заедно в защитата на социализма в Чехословакия. И ще бъдем навсякъде и всякога, където и когато нашият патриотичен и интернационален дълг ни призове!

Към това ни задължава и заветът на Девети — звено от ония исторически събития в края на Втората световна война, които в резултат на победите на Съветския съюз над хитлеристка Германия, фашистка Италия и разгром на милитаристична Япония създадоха световната социалистическа система. Тук е коренът и на интернационалното значение на деветосептемврийската победа — ярко съцветие във венета на революционната борба на най-прогресивните сили в света, част от които е и нашата работническа класа.

И това съцветие ще бъде вечно свежо, защото то е праг, през който България влезе в лъчезарието на социализма. А нему, на социализма, принадлежи бъдещето!

КУЛТУРНАТА ПАНОРАМА НА ПОЛИКРАИЦЕ

Богат живот кипи в знатното село ★ Възходът на театралния колектив ★ Новата постановка - „Страхил войвода“

Тя е толкова необхватна, разнородна и забавна, че не може да се побере в рамките на един театрален колектив, вокална група или да се изрази чрез дейността на отделни културни институти, както е в някои по-малки селища.

Тук всеки художествен колектив, кино и фотоклубът, на родните празненства от рода на съборите, всичко претендира за оригиналност, за отделно внимание. Затова ще се ограничим да споделем само за театралния колектив. Неговата история води началото си далеч зад деня на народната победа. Обаче най-ярно той се изяви през последните две-три години. Писател „Свха“ по романа на Георги Караславов се игра не само с изключителен успех във всички околни селища на Поликраице, но се прие радушно и от българите в Будапеща. Самодейците показваха на своите близки какъв богат културен живот кипи в обновеното село. Повече от 30 представления издържа и писателя „Неспойна младост“ от Стоян Стоянов. Авторът на пиесата е заместник-секретарят на Общинския партийен комитет. В „Неспойна младост“ той разказва за дейността на РМС в една гимназия в дните на съпротивата срещу монархо-фашистката власт.

Тези дни самодейците получили новите си роли от пиесата „Страхил войвода“. Сътоводителят на кооперативно то стопанство Антон Кюсов ще представя образа на хаджи Митко, Стоянка Полегориева, редактор на местния вестник — на Босилка, намерената сестра на Страхил, а Петко Денев, постановчикът, се заема с трудната роля на Страхил. Отново ще започнат незабравимите вечери на труд и радост, на разочарование и удовлетворение.

Когато оглеждахме площад на Поликраице, един кооператор ни посочи едно място, където още личеше, че тук е имало стари сгради.

— Ето там ще бъде новият културен дом, а отсреща ще бъде езерото с лодки и светлини. И ресторант ще има.

Като се направи равностепен, в която не може да не фигурират и новите домове, просторни и красиви, пионерските фанфарни музика, любителската радиостанция, която всяка вечер събира десетки младежи и пионери, за да говорят със света. Басейна, богатата база на кино и фотоклуба, многобройните начинания — рефлексно се очертава социалистическата културна панорама на възрожденото село.

На снимките: Пионерска фанфарна музика, сцена от пиесата „Неспойна младост“, вокалната група.

Илия МАНЕВ

РАДОСТТА НА ХОРАТА

Девети септември — ден на победата, символ на борбата и саможертвата, на мъжеството и упоритостта. Девети септември — ден на възхода и радостта на хората.

От този ден ни дели малко. За него са празничните рапорти и знамената, украсили всяко селище. За този ден е радостното оживление във всеки дом, на всеки човек. В утрото му под звуците на партизански песни и победни маршове ще потече потокът на хората и ще има много, много усмивки.

В утрото ще тръгнат радостите.

И този път Мита Минчева ще се нареди сред хилядите колектив на великото-розовските текстилни и с усмивка за достойните си трудови успехи ще крача, а на гърдите ѝ ще блести орденът.

Пак, рамо до рамо, по-песни радостта на празника, ще манифестират край Дунава тия, които изграждат на мястото на някогашното свищовско блато огромния Завод за изкуствени влакна.

От новия си дом, построен сега, ще излезе, за да тръгне към празника и работничката от Радиозавода във Велико Търново Бойка Басаркова, която великото-розовски са избрали за своя окръжна съветничка. . .

Ще срещне хората от своята бригада, от своето село и отчитанят на втора полновъзрастна бригада в Горна Студена Александър Борисов и бодър и весел ще разтърси десниците на неуморните труженици на полето.

Празникът! . . . За него хората набират най-хубавите цветя, обличат най-хубавите дрехи, слагат най-пищни трапези и се срещат с най-скъпите си хора. И в тия срещи, и тая радост неволно звучат словата на равностметката, равностметката между старото и новото.

... И в сгушената под Балкана махала Титевци хората ще празнуват. Там в родното гнездо за празника ще се събере и семейството на работника в ДСО „Родоп“ — клон Елена Стоян Стоянов. Ще дойдат и двете дъщери, зетъвет, внучетата.

— Бабо, разкажи приказка — ще помоли както всякога малкият Ваню и пак ще се ядосва на двегодишното Пепи, което още не разбира що е приказка и само пречи на баба.

— За какво да ти разкажа? — За партизаните! . . . — Добре — за днешния ден, за Девети. . .

И ще се зареди приказката за този ден — действителност, ден-символ на борбата и победата, на мъжеството и труда, на близналата по всяко кътче на земята ни сърдечна човешка радост на свободните щастливи хора.

Бл. ЙОРДАНОВА

ТОИ ИМАШЕ СИН

Той имаше син.

Само двама си бяха останали. . .

Той имаше син — хубав!

Има ли грозни синове?

Но неговия беше като приказка,

като картина.

И го гледаше, гледаше на поргата,

и не вярваше, че го пиям,

че няма надеждата за внуци,

за пълна къща със смях,

със живот.

Той имаше син — хубав,

най-хубав!

Вечер се връща и го прегръща,

прегръща.

Но само със поглед.

Бащите рядко прегръщат,

бащите нямат студени сърца,

но рядко прегръщат.

Той имаше син — хубав,

най-хубав,

сич партизански!

Пяло село плака за него

и се прекръсти с името му. . .

И му издигна паметник —

да си го има завинаги!

Илия МОНОВ

НАИДЕН МИНКОВ

ПЪРВАТА НОЩ

Пепелявото му лице трепна от лекото хлюпване на вратата и той затаи дъх. За миг само, защото, освен познатите бавни стъпки, не долови никакъв друг шум. Остана изправен и загледа през прозореца.

— Никой ли?

— Ще дойдат, майка — усмивна се плахо старата жена. — Кой знае как им пламат сега главите. . . Тъй де, то власт лесно се не зема. Пък да се запази. . . Още по-мъчно е. . . „Да се вземе властта. . . да се запази — преповтори той в ума си, а горчивата усмивка удължи още повече бледото му лице. — Колкото по-зле става, толкова по-старателно ме утешава. . .“

От малката къщица, залепена като листовиче гнездо над каменната карьера, центърът на града беше така далечен и глух. На моменти дори младежът изпитваше чувството, че е сгушвал и външност никакво въстание няма. Иначе защо ще е така тихо?

— Доживяхме — изхлипа майката до него. — Доживяхме, синко. . . Гърдите и дълбоко се тресоха в беззвучен плач. — Да можеше да види баща ти. . .

„Той виждаше, мамо — искаше му се да ѝ каже топла дума, — дори когато ги разстрелваха през двадесет и трета, очите му виждаха днешния ден“. Ала не каза нищо. Само обхваща с ръка сухите плещи, които бяха дали всички си вдовински сили за него, единствения ѝ. Струваше му се, че напоследък вече не жалеше толкова себе си, отколкото нея. Дори когато в съзнанието му се прокарваше егоистичната мисъл: „Ако бях проговорил, щях да съм в затвора, но поне със здрави гърди“, пак повече нейното безкрайно тегло е имал предвид. И как болно му е ставало след такива мигнове на хленч!

„Да се вземе властта. . . да се запази. . . Но какво ни пречи да отскочат за минутка, макар?“

И съмнението, болката, горчивината отново помътниха погледа му. Или са го забравили? За Лилиана не смееше да се надява. Младежко увлечение е било тяхното Виново лице, че той се разболя така тежко? Тя трябва да живее, да бъде щастлива. Поне тя. През тези седемнадесет месеца в партизанския отряд може би е срещнала друг. По-хубав и по-достоеен, разбира се. Какво щастие ще търси с него, отключавя? . . . Но другите, защо не дойде поне един?

— Хайде, Бояне, легни си — проговори майката тихо с глас,

РАЗКАЗ

който сякаш се препъваше в близките в гърлото ѝ съзвн.

Младежът покорно приближи леглото, а майка му тихо напусна стаята. Боян лежеше така, най-напред с неподвижно въперни очи в тавана. Но когато се затопли, започна да кашля остро. Ту заспиваше и му се струваше, че потъва в дълбока и лепкава като горещ мармелад каша, ту се стряскаше и чувствуваше как челото му се посивня с капчици студена пот. В просъница чу някакъв разговор. Усети, че не е сам и отвори очи. До вратата сточка деамата му другари Михаил и Стойчо — отслабнали, почернели, възмъжали. Гледаха го и му се усмиваха топло. Той никак припряно отмахна звънката и се изправи.

— Привет, сънльо — поздравиха шумно като някога. — Аз ух бях буден — промълви смутено болният, когато го освободиха от прегръдките си.

Още не беше се опомнил и на вратата се появи майка му с Лилиана. Изведнъж като че всичката кръв бликна в главата на Боян. Краката му се подкосиха и ха-ха да се отпусне на леглото.

— Моля ти се, Бояне! — Девоичката почти подскочи към него. Внимателно го хвана за раменете и му се усмивна. — Седни, седни! — звънна гласът ѝ. — Ха така!

Михаил и Стойчо заговориха оживено на майката, после я хванаха от двете страни и излязоха.

„Глушака!“ — помисли Боян. Може би беше нужно да го каже гласно. Иначе как ще разбере Лилиана, че той не е искал тази „услуга“ от другарите си. Нещо повече, не одобрява постъпката им. Обаче езикът отказваше да му се подчинява. „Лилиана. . . Лилиана. . .“ — преповтаряха очите му, преповтаряше сърцето му.

Двамата се полегнаха недоволно някое време. Първа се събуди девойката.

— Колко време! — пророниха като въздишка Лилиана. — Пяла вечност от онзи пролетен ден.

— Седемнадесет месеца — определил той — Една година и пет месеца.

— И пак тишина.

— От курум ли? — попита с треперящ от възмущение глас Боян.

Лилиана попила белега на бузата си. После като опарена дръпна ръка.

— Никак ли не съм хубава така? — отвърна с въпрос. И пак го погали усмивката ѝ.

— Напротив!

— Не искам да ме огорчаваш. Добре, благодаря! А колко по-лошо можеше да бъде, ако не беше нашият отряден лекар.

— Помълча няколко мига и като че ли му доверяваше някаква тайна, оживено продължи.

— Пенко отиде да го доведе. Той е много добър лекар.

Бояне. Истински магьосник! И убитите съживяваше.

Младежът тръсна глава.

— Не, не, ти ще видиш — каза твърдо девойката. — Досега си гладувал. . . А храната ще те оправни. Ще видиш как бързо ще укрепнеш!

И лекарствата, разбира се. Но най-важното си остава вярата. Трябва да вярваш силно, много силно. Както в победата ни. . . — Тя замълча и му се усмивна с такава свенлива и същевременно сърдечна усмивка, при която белегът сякаш я правеше по-хубава от преди.

Зачастиха ударите на сърцето в слабите гърди на болния.

— Лилиана! — промълви той зададено и на сантиметри от очите си видя изпърхналите ѝ, но хубави, желани устни! „Не, не — изкрещя някакъв страшен глас в съзнанието му, — не там!“

И устните му се докоснаха до бузата с белега.

Празник в дома на майката-героиня

Домът на баба Съба Енева е свято място. Четири деца са отглеждани тук, които отдалоха живота си за свободата. Затова през тези дни не спира потокът от учаци се, които идат при майката-героиня, за да стоплят сърцето ѝ. Ето, в петък, тук дойдоха деветокласниците от Езиково гимназия — Велико Търново, след тях пристигнаха и учаци се от Севлиево. Така тоя дом пак е пълен.

Майка беше срещната на великото-розовските деветокласници с баба Съба. Тя разказа спо-

мени из живота на дената си, за срещата си с майката. на Зоя Космодемьянская, за времето, когато се калаяваше стоманата у нас, а името на свободата. Затрогваш беше нейният разговор, който се следеше с жални очи от тия, които научават за ония дни само от книгите и от срещите с живите герои.

Празник беше тази среща в дома на майката-героиня, който завърши с песни и с букети свежи цветя, поднесени от общи и от признания.

М. Богданова

В ДНИТЕ, КОГАТО СЕ РАЖДАШЕ СВОБОДАТА

АНЦИЯТА В СЕЛО ЧЕРВЕНА

Беше месец септември 1943 година. Есента току-що настъпваше. Тъжна есен беше и в душите на хората. По указания на Централния комитет на Партията все повече нарастваша партизанската чета. В Свищовския край, в този полски и почти без гори район, където царевичните ниви, малки акациеви и други горички бяха единственото място за укриване, действаше Свищовската чета. Тя имаше възложени реални акции. Една от тях бе завземането на с. Червена, Свищовско. Това стана на 22 септември 1943 година.

Предварително беше разработен план за обектите, които ще бъдат нападатни, и какви сили ще бъдат изпратени на различните места.

За по-добрия изход на тази акция ръководството на Свищовската чета „Хр. Ботев“ с командир Тодор Молдов (Сенко) и политкомисар Сава Дълбоков се беше уговорило с Ловешката чета „Чавдарци“ да действуват заедно. Освен това бяха повикани и участваха в акцията членове на бойните групи от селата Сложер и Овча могила.

Един ден преди акцията две чети бяха съсредоточени в малката акациева горичка, която се намира на 2 километра от селото. Последните указания бяха дадени. Всеки знаеше своята бойна задача. При съвещаване партизаните, разделени в две колонии, потеглиха към селото. Настъпи решителният момент. Всички вървяха почти на пръсти от двете страни на дворишните огради. Наближихме общината. Групите се затиха по определените места. Един от тях заеха главните пъ-

тища с цел да не пропуснат движение и излизане от селото. Челната част на четата, където бяха и командирите, атакува във верига общината. Обезоръжихме бързо двата поста. Ловешката на партизаните не им позволи да сложат пръст на спусъка.

Още няколко стъпки и партизанската верига успя да респектира общинската управа, която беше в момента на заседание. Първият егап на акцията премина успешно.

После в общинския двор беше извършена всичката архива, по която фашистката власт събирала храна за германците. Скоро след това се проточиха огнени езици. Селяните бързо научиха какво става.

Един партизанин, по указание на командувачето, поведе местния глътатый, който с барабана съобщил, че в селото има партизани и се свиква митинг. Скоро, притичвайки с радост на площада, се събраха стотици хора. Помня как селяни, макар и предпазливи, се приближаваха към нас, изразяваха възторга си от срещата и от правяха закани срещу фашистката власт.

На митинга голяма реч произнесе политкомисарят Сава Дълбоков.

Една група партизани поведе селския поп към дома му. Имаше сведения, че е укривал тонове платове и други дефицитни стоки, взети по тогавашната купонна система. От дома му взехме чувал хляб, сирене и други продукти.

Наближаваше полунощ. Акцията мина успешно. Предстоеше ни да измислим най-малко 20 километра, за да се укрим и избягнем предположенията пе-

риметър на претърване от полицията. До утрото четата се оттегли в горите при с. Асенозци — Ловешко, като обмисляше вече нови акции.

Димитър БЛАГИНОВ
бивш партизанин

Най-щастливият посрещач

Беше 16 септември 1944 година. Още не бе затихнала радостта от деветосептемврийската победа, когато се разнесе вестта: „Ида!“.

Тая дума промени хората. Младежи, девойки, възрастни и деца — всички в най-хубавите си премени, с букети от най-свежи цветя, с тежки кошници кехлибарено грозде, мъхави праскови, златисти ябълки, вървяха в една посока. . .

Перонът на гарата се препълни. Всички говореха. Докупуваха се имена, познати на всички: Сталинград, Курск, Ленинград. Най-старите, които помнеха Освободителната война, разказваха за братушките.

В далечината се провижда влак, целият окънен със знамена и зеленина. Всички погледиха в него. Като по даден знак говорът замря, за да изринне след малко в едно мъгъло „ура“.

— Да живее Червената армия! Слава на Червената армия! Смърт на немския фашизъм! — гърмеше отред.

А те, внуците, съветските воини, мили, засмени, непринудено махат с ръце за поздрав. Като гигантска вълна народът се спуска към вагоните. По-

тяха цветя и подаръци, протегнаха се една срещу друга ръце. В този миг босоного 5-6-годишно момченце, откъснало най-хубавите цветя, също се провираше между посрещачите. Блъскаха го откъсваче, притискаха го. Но то напредваше. Достигна най-после до вагоните. . . но с уплаха видя, че вместо цветя, в ръката си държи само голите стръкове. Горчиви, едри съзвн се търкунаха по мургавите му бузки. Тогава от вагона скоочи млад, с пиантски ръст червеноармеец. Грабна детето. Притисна го до гърдите си, зацелува облените му в съзвн странички. Въе в дясната си ръка стискаше от зеленините стръкове, издигна ги и извика:

— Това е най-скъпият трофей, който ще занеса от войната и ще запазя до края на живота си.

Бавно огна дръжките и ги постави в джоба на рубашката — там от ляво, до сърцето си. На ръката на детето засия червена звездичка. Обгърнато с ръце шията на червеноармееца, то беше най-щастливият посрещач.

П. ПОПОВА

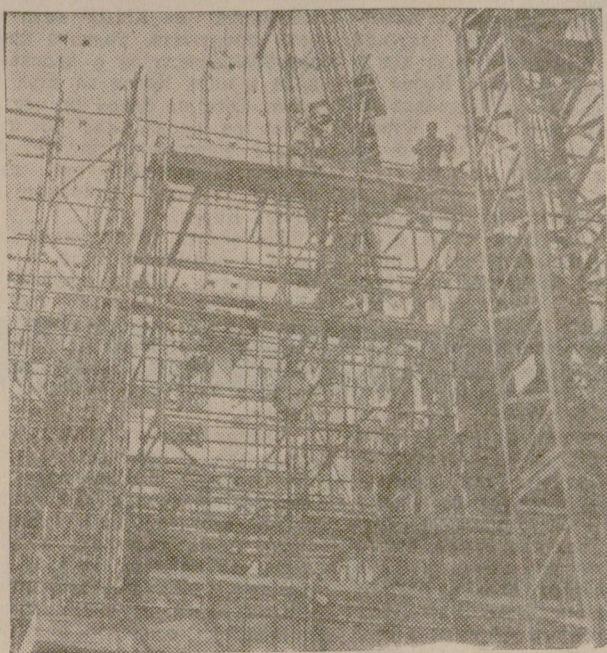
ТАМ, КЪДЕТО БЕШЕ БЛАТО

Очертават се корпусите на бъдещия Химкомбинат • Расте работническата армия • Машабите на производството.

Някога тук беше блато. С пролетните води прииждаха ята на рибите и даваха поминък на неколцина рибари. А сега до самия бряг на Дунава се очертават първите корпуси на бъдещия Химкомбинат край Свишов. Изсечените силуети на кулокранове се протегат към небето. 25 км железопътни линии кръстосват строителната площадка. По тях се движат влакови композиции, които вече са извозили над 40 000 тона модерни съветски машини за бъдещите заводи. Някои от тях са все още в чертежите. Други чакат първите работници да застанат зад тях.

Група от инженер П. Петров вече завърши монтажа на машините в главния корпус на Ремонтно-механичния завод. Още през този месец ще започне първото производство за нестандартно оборудване на 120-мегаватова ТЕЦ и химически заводи. Само на ТЕЦ ще бъдат монтирани над 10 000 тона съветски машини. От орденосиците-строители може да се сформира немалочислена бригада. Бригадирът на кофражистите Велизар Бързин е носител на 8 ордена, а бригадирът на коминджистите Славчо Наумов е кавалер на ордена „Народна република България“ — първа степен.

Може би и затова годишният план на строителите е вече преизпълнен с 256 000 лева. Тук камионите непрекъснато разнасят шум и се излизват към Дунава. Там бригадата на Иван Стоянов строи заводското пристанище. От това пристанище по конвейерната лента към ТЕЦ всеки час ще се извозват по 100 т висококалорични донбас-

ки въглища. Искан да припомним на читателите, че Химкомбинатът се строи на пясъчна основа. Над 5 млн. куб. м пясък са насипани от съветски земонарияд в основите на комбината. Сега фигурите на хората изглеждат дребни, губят се между бетонните грамади. След година тяхната армия ще нарасне, ще израснат над пясъчната равнина корпусите на Химическите заводи. От дървесината на бука и от бърборастиящите тополи Химическият комбинат ще произвежда около 100 000 т вискозна целулоза, модифицирани шапелни влакна, полинозни влакна, вискозна коприна и още толкова тона целулофан. Или годишната продукция на Химкомбината ще бъде

равна на продукцията от 7 500 000 овце, 1 150 000 дка памук и 118 мл пашуки, взети за едно.

Трудно е да се изброят имената на всички бригади и ударници. Само обещанията на вклучените бригади в съвещаване то пред големия празник са над 50, а броят на ударниците над 100. Много може да се разказва и за монтажниците на Евгени Пенчев, за комсомолците на Георги Кулманов, за бетонджите на Петър Томаков.

Всички те посрещат празника с високи трудови успехи, с желанието да бъдат умножени през юбилейната 25-годишнина на Свободата.

Валентин АНТОНОВ

ГОЛЕМИЯТ ДЕН

Септември пак простира своите пестроцветни килими. Ябълките и дюлите свеждат до земята натежалите си от плодове клони, кеклибареното грозде поема в луксозни щайги по далечни краища на света да слави слънчева България.

Двадесет и четири разкрача към заветния хълм направи героичният и трудолюбив народ на лъчезарната ни родина.

Двадесет и четири години под синьото небе звучи „Хей, Балкан, ти роден наш!“ — песента за оня „момък млад“, който слезъл от Балкана „с пушка във ръка“. Песента за младата свобода, която в утрото на септември 1944 година обарушена, по с искрящи очи заби по мегдани и площади своето алено знаме.

Много свидни сипове и дъщери не прегърнаха нажалени майки, но народът ги извади от гранит, за да бъдат вечни в паметта му.

Помня ясно този незабравим девети ден на септември, когато в малкото градче слъзоза и развято знаме, с войнички кепета, с ботуши и първуките вестителите на свободата.

Има още една песен „Шумете, дебри и балкани“, първият куплет на която като проекционен апарат възпри изглежда пред очите ми тоя славен ден и дните след него.

Мили сцени, неповторими по величие!

Останаха ли необрани пве-

ти в градинките пред всяка

селека къща, в саксите по

балконите на градските?

Най-хубави бяха пътиците

на България през тия дни. Те

бяха меки от цвета — от гер

мини и пламъци, от здравец

и мушката.

Може би затова съветските

танкове не влизаха в страна

та ни с грохот, а тихо и неу

сетно. Танкистите бяха по ку

полите на танковете.

Разгърнате вестниците от

тия дни и вижте колко бъл

гарски деца стоят по танко

вете, в прегръдките на съвет

ските воители. А топлата пита

и солта ги посрещаше на все

ки кръстопът, защото те бяха

не само гости, но и втори

освободители.

С два здрави възела е вър

зана дружбата ни. Затова е

здрава и нековечна.

Като огромни локомотиви Де

вети септември потегли стра

ната ни към утрото на слън

чевите дни.

И стана така, както поетът

ня в поемата си: „Септември

ще стане май!“.

Ние сме пред прага на един

голям празник — четвърт

ковния юбилей на тоя славен

ден, който ладе повече слън

це на Родината, подаде й стол

да седне до масата на голе

мите народи, създаде условия

за възход на родното изку

ство, което прекрачи граници

на държави и континенти.

Има в тоя празничен ден

на септември спрем безмълв

ни пред обикновените и пве

ти гранични паметници на герои

те и стегнем редците под

червените знамена на Револ

цията.

Колко хубаво е, че имаме

такъв голям и светъл ден —

Девети септември!

Христо МЕДНИКАРОВ
гр. Елена

СЕЛО МОЕ, ВЪЗРОДЕНО!

Аз често преминавам по благоустроените ти улици и площади. Обхванат от възторга на твоето устремно обновление, бродя с поглед по тях и средам отразения блясък на слънцето върху широките прозорци на извисилите стан кокетни читалища и кооперативни домове, търговски сгради с комфортни магазини, просторни училища, здравни домове и нови жилища. Едва мога да те позная. А са изминали само 24 години от тогава. . . Кой бе този вълшебник, който те потопи в котела с чародейното мляко и ти така се разхубави, възроде се?!

Аз помня и другия ти образ, унил и тъжен. Връстник съм на ония дни. Те са връзани дълбоко в мое сърце и са останали там остри ръбове на заздравените рани. Не мога да ги забравя. . . Не са забравяли тия дни и стопаните от Върбовка. Искан ми се сега заедно с тях да отлестя няколко странички от миналото. Колко дълги бяха дните ви тогава, нали? Те започваха от тъмно и завършваха пак в тъм

но някъде край Жекова могила. Ломияската шума, Божурище или Иваново теле. Но. . . хаир все нямаше. Затова в отпор на немощията, на ливанари и експлоататори вие първи в окръга и страната откритите сителния път на кооперативния строй. И още тогава, през 1939 година, вие, десетина стопанисмелчаци, положихте основите на кооперативно стопанство. И колко труден и тежък беше неговият път! Останалите живи ос нователи — Йосиф Стоянов, Николай Узунов, Минчо Касамаков, Георги Кичуков, помнят най-добре тези дни в Ломията, където надлизва земята беше осветена с кръта на момците от Филипотовата чета. . .

Изгревът на свободата наля във вените на малкия кооператив нови сили и младост, в хората — вяра и устрем. Дойдох в помощ науката и машините. От север по-големият брат отново протегна за помощ ръце. . .

Като прелетни птици към юга отлетяха двадесет и четирите години. И всяка една прибави своето ново към успеха на старата. И то се увеличи. Стана видимо, неоспоримо за скептиците и неверниците.

Напразно се мъча с обектива на моя фотоапарат да обхваща заедно и кокетния читалищен дом, и сградата на Общинския народен свет, и красивия дом на ТКЗС, и площада с всичките рози. . . Те са много. Има ги и в Димча, и в Бутово, и в трите села, чийто стопани животът призова на дружен труд за благополучие и щастие.

Тръгнах по асфалтираните селски пътища. Искан да ги прегледам. Но те са повече от тридесет и два километра. Искан да измеря продукцията на разпръснатия керамичен завод в Бутово, но тя е повече от 80 милиона тухли годишно. . . Ис

ках да завъртя копчетата на радиоапаратите, да застана пред трепкащите екрани на телевизорите, да отскоча с мотор или лека кола до града. . . Стопаните, които могат да ми предложат това удоволствие са толкова много във Върбовска община, че ми е трудно да помогна някого, без да обидя другия.

Искан да се срещна, да стисна изпечените в труда длани на върбовчани, на бутувчани и димчанци, на майсторите и претворителите на своите села и домове, на техните образи — образите на нови хора. Тези майстори достигнаха по 880 кг рекорден добив от царевичната във Върбовка, а хората от комлекната бригада на Минчо Желязков от слияния участък — по 660 кг от пшеницата. Животноводите от Бутово надолжаха по 4000 л мляко от всяка една от своите 240 крави. Сам Илия Башаков надолжа по 4500 л от неговите 17 крави. Затова блестя ярко на неговите гърди златният орден. Блести на гърдите и на зеновода Йосиф Пенев. А реверът на дългогодишния свинець Иван Тодоров от Димча закрива орден „Г. Димитров“.

Тъй дълга е поредицата от имената във Върбовска община, зад които стои покритие от дългогодишен самоотвержен труд, от низ от хубави дела. И ако споменем имената на Любен Кирков и Христо Петров, на Ненчо Димитров и Пеню Емануилов, на Атанас Симеонов, Крум Димитров, Атанас Атанасов, Шабан Барбанелов, това ще бъде само една частичка от тях.

Над Върбовка е утрото, ведро и чисто, девесетосетмисрико. То се изпълва с разпънати усмивки и пошев на устремите напред червени знамена.

Генчо МУСИНСКИ

Зеноводът Йосиф Пенев, носител на „Народен орден на труда“ — златен, механизаторът Атанас Атанасов — „Отличник на Министерството на земеделието“ и носител на орден „Георги Димитров“ — свинецьът Иван Тодоров.

ХОРА, С КОИТО СЕ ГОРДЕЕМ

Орденоската Пъша Пенова

Хубаво е да се срещнеш и разговаряш с човек като нея. Уравновесеността, която излъчва всеки нейн жест, спокойствието на преценяващия й поглед създават около нея атмосфера на сигурност, присъща само на силните хора.

В живота на Парашкева Пенова, или как то всички в Долна Оряховица я наричат Пъша, не липсва нито една от онези съставки, които правят дните осмислени, а отношенията с хората — осяществена възможност да участвува в решаването на общите проблеми.

Трудно е да се проследи пътят на развитието, в което интересите, включващи дома, децата, своето, личното стопанство, са се разширявали и са обхващали все нови и нови звена. Немислимо е това да е станало без онези противоречия, в които е трябвало да се опре дела точно времето, полагащо се на семейството, на работата, на партийните задължения. Не възможно е да са липсвали и стъжнената на неопитността, когато се е наложило да отговаря не само за себе си, а за колектив, за много и различни хора.

Това са първите, зеноводските години на Пъша. Полската работа й е толкова позната, че трудно е на началото са преодолели бързо. Сяко така бързо хората около нея долавят качеството, за което най-много я ценят — способността да разбира хората, да ги насърчава или предупреждава от погрешни стъпки.

Три месеца след постъпването й в кравефермата като телчарка през 1960 г. ръководството на стопанството й възлага отговорната работа — завеждащ птицефермата в участък Долна Оряховица. Навярно основният мотив за този избор е бил уменията й да внася ред в колективната работа, да на

сочва усилията на всички към определена цел. Отново за Пъша настъпват тревожни дни, в които непознатостта на основните изисквания в птицевъдство то са били не единствената трудност. С присъщата й убедителност тя улича жените в птицефермата — осъществяват новостите в храненето и отележването. Учат се заедно от практическата и специалните, с колективни усилия разкриват смисъла на движението за комунистически труд и постигат големи успехи.

Птицевъдството в Долна Оряховица става рентабилен отрасъл за стопанството. На гърдите на няколко птицевъдки бляват ордени, отличия за високото постижение — средна носливост през 1967 г. 215 яйца от кокошка. „Народен орден на труда“ — сребърен е наградата на завеждащата птицефермата Пъша Пенова.

Но нейните успехи не могат да се измерят еднопосочно — само с производствените резултати. Усилията й са били в толкова много посоки, че естествено е и наградите за нея да бъдат повече. Мисля, че радостта, с която разказва за промените, настъпили в птицевъдките, изразява една голяма удовлетворение. Тя не се опитва да скрие гордостта си, че сега те сами търсят специалности, за да научат нещо ново от тях, че могат да разкажат всяка книга, която е подготвена в библиотеката.

Дългите години, споделени с хората, многото дни — и радости и тревожни, изживени в колектива, са изградили завършена, цялостна личност — майка на трима сина, жена, ръководеща успешно един колектив, секретар на партийна организация. Във всичко тя е вложила личността да бъде по-тойна за задълженията си.

Н. ЯМБОЛИЕВА

НИКОЛАИ И НЕГОВАТА БРИГАДА

С Николай често се срещаме из двора на завода. Той винаги е съсредоточен, забързан, непредрасполагаш към разговор. Но не мислите, че става дума за някакъв скучен, необщителен човек. Просто такава е неговата при

Годишният план за печалбата — изпълнен

През ударните предвеето-септемврийски дни трудовата надпревара в Ножарското предприятие „Сърп и чук“ — Велико Търново се разгоря с пълна сила. Ето че и резултатите не закъсняха. Вчера радостна вест обходи всички работни места — изпълнен е деветмесечният план. Към края на осеммесечното беше осъществен и годишният план за печалбата. За този голям успех особено допринесоха цех „Буковец“ с началник Йордан Доневи, секторите за вилци и лъжички с майстор Димитър Бочев и сектор „преси“ с майстор Димо Христов.

В челните редици с най-високо изпълнение на трудовите норми — над 160 на сто — се нареждат Поликсена Банева, Тинка Ковачева, Христо Скипарнов, Олга Кабанянова, Иван Илиев и др.

рода. Изключително скромен. Когато се говори за него, изчервява се като момиче, а какво остава той сам да заговори за себе си.

Стихията му е работата — ония напрегнати, мъжествени двубои с разтопяния метал. Чо вече трябва да посети бригадата към тринадесет часа в обширното помещение на лезарната, за да почувствува колко героичен е тук трудът. Формите за отливане са готови. Сградата тръгне от оглушителния вой на вагрянката. Стиснали поти в ръце, лезари очакват пред улея поавата на първия разтопен метал. И ето, изведнъж блясва ослепителна светлина. Като приказен огнен змей, свистяща, снаеща безброй искри, лавата протича по улея.

Първата пота вече е пълна. Николай пресяга и поема струята в своята пота. След него се изредкат момчетата от бригадата. Първите изливат вече разтопяния чугун във формите. Усетили в прегръдките си огнения метал, земята започва да пуши. А те, лезари, спокойно и уверено продължават работата си като някакви неземни приказни видения сред лютия дим, умело ръководени от своя бригадир Николай.

Воязълво пристъпвам към него. Той е поспрял и изтрива течащата по челото му пот. Моментът не е много подхо

дящ, но усмивката на Колю ме предразполага и аз започвам да му задавам въпроси. . . Роден е през 1939 г. в с. Тодювци, където получава основното си образование. През 1960 г. постъпва на работа в ТПК „Метал“ като формовчик-леяр и вече осем години се труди все тук. И той, и момчетата му особено се радват, че усиления на колектива са били правилно оценени, защото кооперацията прерасна в Завод за палети.

Младият леяр от три години е бригадир, а от пет години е постоянен ударник и „Най-добър в професията“. От 1966 година и званието „Ударник на комунистическия труд“ навлезе като нещо постоянно в биографията му.

— Но ако пишете само за мене, никак неудобно е — бърза да предупреди Николай. — Какво съм аз без бригада! Пишете за всички. Вижте с какъв жар работят момчетата. Обещанието, което дадохме в чест на Девети септември, да отлеем 20 тона чугуни отливки над плана, е изпълнено.

След като каза всичко това, Николай Стоев се отдели от мен и се изгуби сред работниците и мъглата от изпарения.

Белчо БЕЛЧЕВ

КЪМ РЕВОЛЮЦИЈАТА

Револуцио — изповед моя, моя клетва и моя съдба — дай ми святата ярост на боя и тревога от строга тръба.

Дай ми своите закони сурови — нека огън зад мен да гори! Мои братя се мятат в окови, стенат в джунглата мои сестри.

Мигар тази планета забрави за нощта на кафията Райх? Револуцио, дай ми ненавист и безоблачна обич ми дай!

Дай ми своята желязна повеля, изкована от чувство и ум. Научи ме със слово да стрелям и да пиша поеми с куршум.

Очарован, обречен и весел да се връзвам във твоята съдба — като конник сред боя понесен, като ек от безсмъртна тръба!

Матей ШОПКИН

Във Фуражния завод — Горна Оряховица всички процеси са механизирани и автоматизирани. Механизирани е и заключителният етап от производството — пакетирането и зашиването на пълните книжни торби.

ВИНОГРАДСКИЯТ МУЗИКАЛЕН УНИВЕРСИТЕТ

ОБИЧ ЗА ЦЯЛ ЖИВОТ • ВЕТЕРАНЪТ РАЗКАЗВА • ЖЪЛТИЧКИ И... ИЗВЕСТНОСТ
• ГОРДОСТТА НА ВИНОГРАД РАСТЕ

ХОРА, ОБИЧ 'Х ВИ! Б ДЕТЕ!

По случай 25 години от екзекутирането на Юлиус Фучик

Изтегнал се в креслото, точно срещу подсъдимата скамейка, прокурорът Нюбел изпитва доволство в този момент. Най-сетне съдбата на дръзкия чех, който седмични наред упорито мълчеше, е решена. На прокурорските въпроси подсъдимият Юлиус Фучик отговаря спокойно, ясно и категорично, но тези отговори всеяват Нюбел, той загубва самообладание и просто крещи в залата:

— Отговаряйте кратко. Приз навяте ли, че със своите постъпки сте помагали на врага на Райха, на болшевишката Русия?

— Да, помагах на Съветския съюз, помагах на Червената армия. И това е най-хубавото нещо, което съм направил в моя живот...

Есесовската стража отново го отвежда в килия номер 267. За последен път. Но макар побит и полумъртъв, там пак ще продължат да се гаврят зверски над него. И само надзираятелят Колински — скромният чешки патриот, който постъпни в гестаповския затвор, за да бъде полезен на своите сънародници, за да облекчава положението им — само той от време на време ще издига подхлъсващ момент да му подава молив и хартия, за да довърши последните страници на последната си книга „Репортаж“, писан с примка на шията. И така, докато един ден, още преди разсъмване, плачиците нахлуват и го качват в камionenката...

„Седм крачки от вратата до прозореца, седм крачки от прозореца до вратата... От крайчето на живота ми времето гладно отхапва последните зъбци. Чертистиот и единадесетте дни в „Панкрац“ изминаха непонятно бързо. Колко ли ми остават още? И къде? И какви?...“ — молвиът стремително очертава дълги, равномерно изписани редове. Мисълта вибрира се понася назад през годините, когато той, бедният пражки студент по философия, гребяше да работи по строежите и в разни учредения, за да изкара издръжката си. Грудно му беше, затова пък олозна живота на грудовите хора. От тях той научи, че силите на революцията, на която той вече беше решил да посвети цялата си младежка енергия, са единствено и само в силите на народа, в неговата воля, в неговото единство с прогресивните хора от целия свят. Без народа няма революция. Без народа има само фразьорство, безпочвена умнявания, политическо шарлатанство на заблудени интелектуалци. Без волята на народа няма свобода, няма демокрация.

И тази преданост към народното дело Фучик потвърди с целия си интензивен живот. И с работата си в партийните органи „Руде право“ и „Руде вечерник“, в „Седмичка“ „Творба“, в различни неадаптирани издания, където със стилистични и памфлетни и репортажни, с рецензии на книги и театрални представления, с литературно-критически оценки за най-добрите представители на реализма в чешката литература очертаваше светлия образ на утрешния ден... и с пламенните си статии в защита на Георги Димитров... и с дейността си на неуморен организатор в Централния комитет на Чехословадската комунистическа пар-

тия, фанатично убеден в шатливия изход от борбата... и с конспиративните си действия, когато живееше, преобразен до неузнаваемост като стар, пенсиониран учител... и през онези прекрасни, незабравими години, които прекарва като каторжник на „Руде право“ сред строителите на Днепрострой, сред миньорите на Донбас, сред украинските колхозници... И най-сетне опиянение то, с което работи денонощно над книгите „В любимата страна“ и „В страната, където нашето утре е вече вчерашен ден“. Книги, в които страстно заличава от бесните хули на буржоазната преса правдата на новия живот в съветска Русия...

„Кой казва, че животът е пус и безсмислен? Кой иска да отрече неговата неповторима красота, неговото величие, сътворено през вековете от яките десници на гродовия човек?... Не, не плачете, скъпи мои! Не съжалявайте! Живях за рабостта, за нея влязох в борбата.“

Но ето някъде там, из морната изтерзана мисъл изплува образът на Густина — любимата жена, безпредельно преданата на делото другарка. Сега и тя е във фашистки концентрационен лагер... Последната среща — преди две години, в стаята на гестапо. Пооснат на пода, бос, с бликаща от разбитата му уста кръв. Юлек веднага я позна по гласа въпреки че тя беше страшно преобразена от инквизицията.

На вратата почуква Колински. Познат сигнал: значи трябва да се бърза, няма време. Няма време! През ума му светкавично отеква заповедта на началника на затвора: „Да не се прилага правото из милост спрямо осъдения Юлиус Фучик и присъдата да се изпълни аед нага!“ Трябва да се бърза!... И ето молвиът отново започва стремително да очертава дълги, равномерно изписани редове. „И моята игра е към своя край. Него вече не написах. Не го вече не знам.“

И със сетни сили, сякаш с кръв от отгнетено си младо сърце, с големи букви дописва: „Хора, обичах ви! Бдете!“

Когато го повежда към бесилото, той гордо заявява: Интернационала.

Венелин МИТЕВ

Съобщение

СЛЕДВАЩИЯТ БРОЙ НА ВЕСТНИКА ЩЕ ИЗЛЕЗЕ НА 14 СЕПТЕМВРИ — СЪБОТА.

Гъдулките и кавалите са стар обич на винограджани. Селото си има и майстор — Никола Василев, чийто изкусни ръце правят сладкогласни гъдулки. Но истински култ към народните инструменти във Виноград покълна в годините на народната власт. Родил се традиция — една от най-хубавите. Нейното начало не беше нито леко, нито дойде наготово. Имаше само запалени сърца, имаше само обич. И не бяха кой знае колко първите — 5-6 души. Всяка вечер се събирала у дома на зъболекар Йордан Боев или в кабинета му. И неведнъж осъмваха на свиря.

Това е някъде към 1951 година, когато се поставяха основите на организирания самодейни прояви, когато покълнаха фестивалите. Гъдулката на доктора отдавна е мълняла за винограджани, но името му се произнася с благодарност. Сега той е в София и сигурно пак пали в сърцата такава обич. Защото за него увлечението по народната музика съвпадна с професията. Млъкнали са за се лото и гъдулките на Горчо Димитров, на Никола Василев, кавалите на Георги Беев, на Мехмед Салиев — все преселени другаре. От тях единствен останал кавалджията Марин Стоянов.

Виноград не е от малките села, не е и от големите, а станал кръстопът на таланти, прочу се с гъдулките и кавалите. На един от окръжните фестивали излезе и винограджанска група. Тя се класира редом с най-добрите, но да отиде в София е малка и от окръга ги „кооперираха“ с камениски и асеновски свирци. Не излезе късметът.

„Провалът“ в София стана начало на амбицията. Ето как: със себе си на фестивала Марин Стоянов беше взел и едно момчуриче — Марин Рашков. Само него записаха по Радио София и после на няколко пъти пускаха записа му. Така все пак се чу глас от Виноград.

— После, като да отстинахме. Стопи се меракът ни — спомня си единият от ветераните Марин Стоянов. — Бяхме свили байрака, докато един ден ни потърсиха от Велико Търново. Думам им: хубава работа може да стане, но само с наши хора. Казват ми: „Добре, ама откъде ще ги вземете“. Ще видим — казвам — само помощ ни трябва. Гледам един ден едно малко момче носи гъдулка — ни жили, ни нещо по нея. Беше Христо Георгиев. Отива у Стефан Неделков да види как те са направили, та и той. Викам му: иди, а на връщане ми се обади. Причаках го. Горедолу станала гъдулката. Влязохме в къщи и посвирихме — той колкото може и аз на кавала. Питам го: имаш ли другар-

чета по махалата, дето да могат да свирят. „Има — казва ми — но нямат жици.“ Аз жици ще ви намеря, ти ми обади само момчета с мерак. Подир един час се чука на вратата. Беше пак Христо и с него още две други момчета — Дончо Пенчев и Димитър Неделков. Така започна „масовизацията“ с малките. Кога през вечер, кога всяка вечер у дома на бай Марин ечат гъдулки. За това знаят само родителите на децата. Пази се тайна. Ей такава — благородна тайна. Пред всяка репетиция малките музиканти дават отговор как се учат и чак тогава почват. Всички от тези деца знаят за Маринчо, че е свирил пред радното и у всяко от тях зрее надеждата да стигне дотам. Идват и други — Тодор Николов, Емил Върбанов, Недко Градинаров, Йордан Христов. Намериха се жици за всички, намери се път към сърцата им. Станаха десет деца. Дойде и левича — Цветанка Горчева.

Работата отива добре. Вече се знаят няколко песни. Сега бай Марин се заема да ги научи едновременно да пеят и да свирят.

Когато ги показа за първи път, цяло село ахна. Радвах им се и стари и млади.

На районния преглед в Сушица се класираха за окръжния, а оттам — за републиканския преглед. Те печелеха първата.

Една цел е постигната. Така се роди традицията, обича към медния глас на гъдулките и кавалите у най-малките винограджани.

В селото дойде като учител Михаил Дюлгеров. Той пое оркестъра и го престрои на началата на Държавния ансамбъл за народни песни и танци. Слухътството отстъпи на ногото четмо. Кандидатите са много. Приемането вече става с конкурс.

Две лауреатства имат малки те изпълнители на народни инструменти, със златен и сребърен медал са отличени — от Първия и Втория републикански преглед. Два златни медала получи Атанас Николов. Жълтичките и званията дойдоха при тях и като признание, и като гордост.

Сега бай Мариновите „школници“ са близо 30-годишни мъже. Маринов, първият винограджански изпълнител по Радио София, свири в Смолянския ансамбъл. Там е и Димитър Иванов. Дончо Пенчев и Николай Цветков са в Държавния ансамбъл. Къде ли вече няма винограджани!

И пак тук се палат на гъдуларство и кавалджийство, още от първокласници и второкласници. Расте нова смяна.

Народната музика тук стана обич за цял живот.

Илия МОНОВ

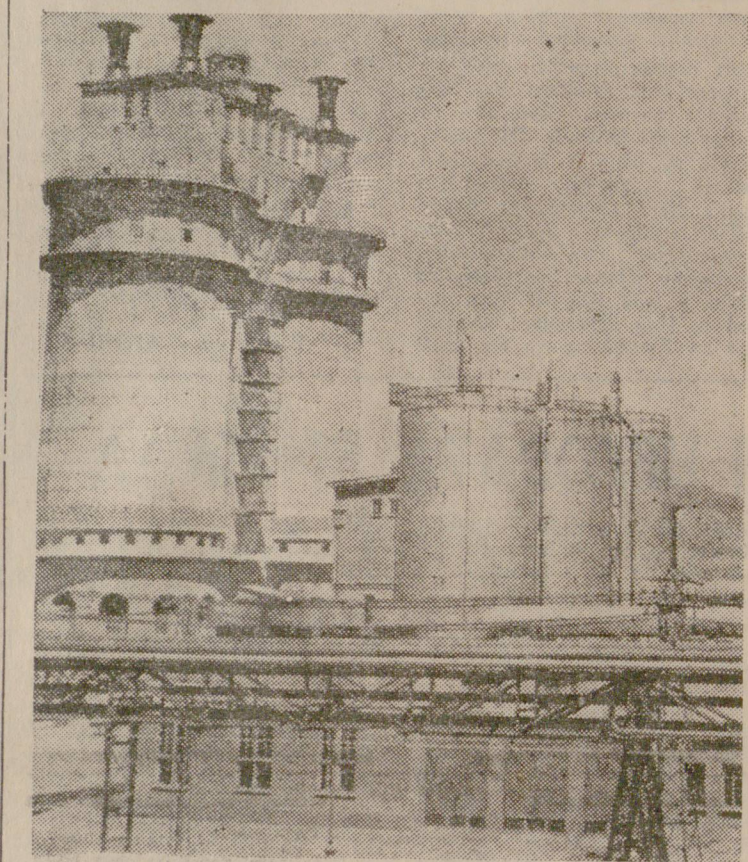
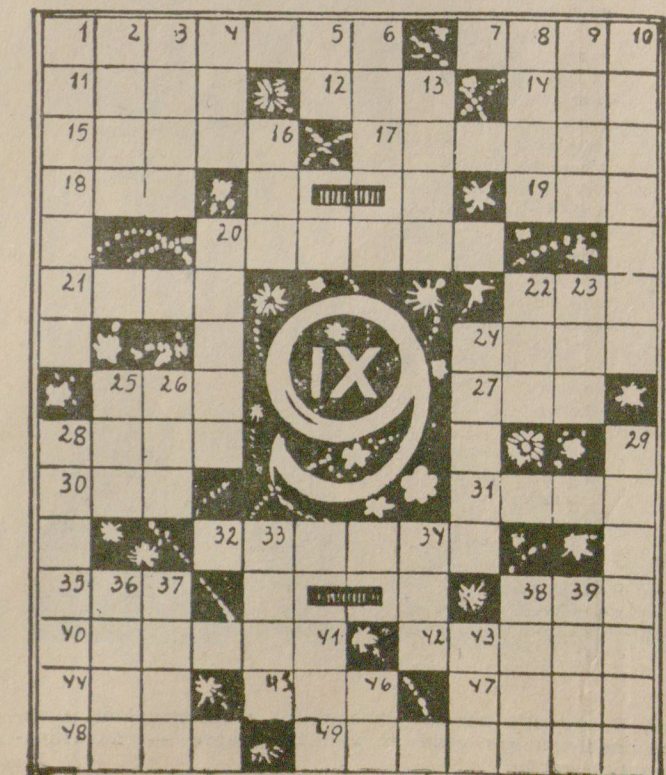
КРЪСТОСЛОВИЦА

ВОДОРВНО: 1. Презимето на първия български партизанин. 7. Укривател и съучастник на българските партизани. 11. Поезия. 12. Цвят. 14. Наш прогресивен вестник, излизал през периода 1930 — 1934 г. 15. Високопланинска земя в Средна Азия. 17. Шат в Индия между Хималаите, централна Азия и Тибет. 18. Малкото име на известен съветски писател. 19. Нисък женски глас. 20. Известен български карикатурист, изобретател на фанзиума (1901—1958). 21. Река в Средна Италия. 22. Болест по културен живот. 23. Политически и държавен деец на Унгарската ПР. 24. Средно големи птици от разред безкрили. 25. Вариво. 27. Вид папалага. 28. По-голяма сестра. 29. Насекомко. 31. Довиждане (англ.). 32. Името на известен партизански отряд у нас. 35. Малко художествено кр и тиче с еско произведение. 38. Силни карти за игра. 40. Първият космически кораб с човек на борда. 42. Южен полд. 44. Междуметие. 45. Система от условни означения или сигнали за предаване на информация. 47. Нещо навито. 48. Електрически натоварен микротръб и техни частици. 49. Виден деец

на българското и международно работническо движение.

ОТВЕСНО: 1. Голяма сума пари. 2. Скъп камък с млечозелен цвят. 3. Произведение на Елин Пелин. 4. Турско име. 5. Френска буха. 6. Български антифашистки вестник (1933—1934). 8. Основна мисъл, предмет, сюжет на дадено произведение. 9. Герой на Омир. 10. Име на парамента в Португалия (до 1910 г.) и Испания. 13. Герой на Криво Велко. 16. Вид плат. 20. Вид спорт. 22. Едно (турски). 23. Марка мотоциклети. 24. Политически и държавен деец на Унгарската ПР. 25. Мъжки глас. 26. Река в СССР. 28. Един от младогвардейците. 29. Един от разстреляните с Н. Валчанов. 33. Новела от Ст. Цвайг. 34. Име на дворяните на прабългарски ханове. 36. Изпълнение на музикално произведение от един глас или инструмент. 37. Град в западната част на ГФР. 38. Река в СССР. 39. Както 36 отнесно. 41. Женска прическа. 43. Любимката на Пеню Пенев. 46. Нота.

Съставил: Ст. ЦАЧЕВ

Част от завода за амониева селитра на Хинамския комбинат за химически торове.

ВЪВ ВЕЛИКО ТЪРНОВО ЩЕ ГОСТУВАТ СПОРТИСТИ ОТ РУМЪНИЯ

Една хубава традиция отново ще събере спортната младош в Букурещ и Велико Търново — в празничните дни на 24-та годишнина на Девети септември. В старинния град отново ще гостуват възпитаниците на Спортна школа № 2 от румънската столица. Те вършат изпитания на нашите школкици от тази пролет. Програмата предвижда интересни състезания по шест вида спорт.

На 11 септември започват срещите от волейболния турнир. Те ще се играят на комплекса „Юнак“. На следната сутрин на градския стадион ще стартират дежурите, чиято надпревара продължава и на 13 септември сутринта. За 12 септември са насрочени и състезанията по художествена гимнастика, а също и по баскетбол. Те ще продължат и на следващия ден, в който ще мерят сили и приятелите на спортната гимнастика. От 17 часа на 13 септември ще започне и очакваната среща-реванш по футбол (в Букурещ 1:0 за румъните).

В групата на румънските спортисти са включени 120 юноши и девойки.

А. Георгиев

Професионално-техническо училище по автотранспорт — гр. Левски

продължава да приема кандидати до 14. IX, т. г. от Плевенски, Великотърновски и Ловешки окръг.

Кандидатите трябва да имат завършен VIII клас и да са на възраст от 15 до 17 години.

Срокът на обучение е двегодишен.

Завършилите училището получават квалификация АВТОМОБИЛЕН МОНТЪОР от III до IV разред и правоспособност ПРОФЕСИОНАЛЕН ШОФЬОР III кл.

От училището

КИНО

От понеделник — 9 септември, до неделя включително — 15 септември, кината в градовете на окръга ще прожектират:

ВЕЛИКО ТЪРНОВО: „Девети септември“ — „Горещо лято“, „Искра“ — „Изход“, „Трудов фронт“ — „Плам в стента“ и „Сюркуф“.

ПРОФЕСИОНАЛНО ТЕХНИЧЕСКО УЧИЛИЩЕ: „Синяра и пастир“ (понеделник от 15.30 и 18 ч. и сряда, петък и неделя от 13.30, 15.30, 18 и 20 часа), „Илюстрация към Дон Кихот“, „Проблемите на рака“, „Бабицката на музиката“ (понеделник от 13.30 и 20 ч. и вторник, сряда, петък и събота от 13.30, 15.30, 18 и 20 часа), „Детските филми „Следотърсачи“, „В града на бъдещето“ и „Дюймовейка“ — в неделя от 10 часа; Лятно кино „Космос“ — „Изход“.

ГОРНА ОРИХОВИЦА: „Напредък“ — „Отвлечен на ленойкин“, „Шофьор на камин“, „Професионално кино „Хараламби Стоянов“ — „Кръят на Сатурн“ — II серия (на 10 и 11 септември), „Алба Регия“ (на 12 и 13 септември), „Един идид в Париж“ (на 14 и 15).

СВИШОВ: „Алеко Константинов“ — „Кет Балу“, „Академия“ — „На невяра“, „Лятно кино — „Тримата мускетари“.

ПАВЛИКЕНИ: „Димитър Стоянов“ — „Един идид в Париж“ и „Принсесата“.

ЛАСКОВЕЦ: „Христо Ботев“ —

нин се учи.

И ако КНДР успя да устои на империалистическата агресия и да излезе победител в тази тежка борба, то за това имат голяма заслуга бойните и граждански подвизи на нейния народ, ръководен от корейската грудова партия и вълнобяван от присъбитата в 1945 година свобода и независимост.

В същото време на юг от 38-ия паралел, разрязал тялото на корейската нация на две части, се разиграва градежията на американската окупация и антинародния режим на сепулските марionетки. Дълбок застой в промишлеността, разстроени финанси, инфлация, близо три милиона безработни, разорване на селското стопанство — такава е картината в Южна Корея. Но американската окупация не само изостри икономическите и социални проблеми. Тя превърна южнокорейската територия във военен плацдарм и доставчик на пушечно месо за мръсната война във Виетнам. Повече от 50 000 корейци проливат кръвта си в южновьетнамските джунгли, за ради интересите на американските империалисти.

Присъствието на американските войски в Южна Корея е главната пречка за националното обединение на Корея и сериозна заплаха за мира в тази част на света. За тази опасност свидетелствуват многобройни факти. В окупираната южна част на Корейския полуостров са струпани огромни военни сили на американците и складирано всякакви видове смъртоносно оръжие. За подготвяния от САЩ нов пожар в Корея говорят и непрекъснатите провокации срещу КНДР — от юли 1953 година до края на 1967 година са извършени повече от 52 000 нарушения на съглашението за примирие, от които 30 въоръжени нападения, над 800 нарушения на териториалните води и над 730 нарушения на въздушното пространство.

Въпреки за лживолюбно на надвисналата над Корейския полуостров нова военна заплаха има едно разрешение — изтеглянето на американските войски от територията на Южна Корея. Заедно с всички приятел на корейския народ и на шият народ изявява своята солидарност с неговата борба за изгонване на американските окупатори, за мирното обединяване на Корея и нейното въстание прощфтуване. Корея трябва да бъде и ще бъде единна, самостоятелна и независима държава.

Д. ДОБРЕВ

КИНО

От понеделник — 9 септември, до неделя включително — 15 септември, кината в градовете на окръга ще прожектират:

ВЕЛИКО ТЪРНОВО: „Девети септември“ — „Горещо лято“, „Искра“ — „Изход“, „Трудов фронт“ — „Плам в стента“ и „Сюркуф“.

ПРОФЕСИОНАЛНО ТЕХНИЧЕСКО УЧИЛИЩЕ: „Синяра и пастир“ (понеделник от 15.30 и 18 ч. и сряда, петък и неделя от 13.30, 15.30, 18 и 20 часа), „Илюстрация към Дон Кихот“, „Проблемите на рака“, „Бабицката на музиката“ (понеделник от 13.30 и 20 ч. и вторник, сряда, петък и събота от 13.30, 15.30, 18 и 20 часа), „Детските филми „Следотърсачи“, „В града на бъдещето“ и „Дюймовейка“ — в неделя от 10 часа; Лятно кино „Космос“ — „Изход“.

ГОРНА ОРИХОВИЦА: „Напредък“ — „Отвлечен на ленойкин“, „Шофьор на камин“, „Професионално кино „Хараламби Стоянов“ — „Кръят на Сатурн“ — II серия (на 10 и 11 септември), „Алба Регия“ (на 12 и 13 септември), „Един идид в Париж“ (на 14 и 15).

СВИШОВ: „Алеко Константинов“ — „Кет Балу“, „Академия“ — „На невяра“, „Лятно кино — „Тримата мускетари“.

ПАВЛИКЕНИ: „Димитър Стоянов“ — „Един идид в Париж“ и „Принсесата“.

ЛАСКОВЕЦ: „Христо Ботев“ —

СРЯДА — 11. IX. 18.55 — Новици. 19.05 — За юношите. „По следите на животните в Африка“ — втора серия. 19.25 — Реклами. 19.40 — За безопасност движение. „Една хипотеза“ — филм. 19.50 — Лека нощ, лека!; 20.00 — По света и у нас; 20.20 — Политически коментар; 20.30 — Телевизионен театър: „Тягата нишка“ — пиеса от Наумов и Яковлев, втора част; 21.50 — „Моят втори дом“ — младежко предаване; 22.10 — Новици.

ЧЕТВЪРЪК — 12. IX. 17.00 — Интервю: „Лека вълна“ — предаване от Будапеща; 18.55 — Новици. 19.05 — Научно-популярни филми; 19.25 — Реклами; 19.35 — „Нашата земя хубава“; 19.50 — Лека нощ, лека!; 20.00 — По света и у нас; 20.20 — „Семна в Бразилия“ и концерт народна музика; 21.10 — „Човекът в сянка“ — български игрален филм; 22.40 — Новици.

ПЕТАК — 13. IX. ПРОГРАМА НА МОСКОВСКАТА ТЕЛЕВИЗИЯ. ПРОГРАМА НА БЪЛГАРСКАТА ТЕЛЕВИЗИЯ. 20.00 — „Верни стражи“ — предаване по случай празника на служителите от МВР и КДС.